

Forfatter: Gade, Niels Wilhelm

Titel: BREV TIL: Gade, Søren Nielsen; Arentzen, Sophie Hansdatter FRA: Gade, Niels Wilhelm (1848-02-28)

Citation: Gade, Niels Wilhelm: "BREV TIL: Gade, Søren Nielsen; Arentzen, Sophie Hansdatter FRA: Gade, Niels Wilhelm (1848-02-28)", i *Niels W. Gade - Optegnelser og Breve*, Gyldendalske Boghandels Forlag (F. Hegel & Søn), s. 136. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001988775-000-shoot-L0019887750000046.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Niels W. Gade - Optegnelser og Breve

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Leipzig, den 28de Februar 1848.

Kjære Forældre!

Tak for Eders Brev og Gratulation. Min Geburtsdag har jeg tilbragt meget munter og lystig; om Morgenen Kl. 8 — I kan da vel begribe, at jeg endnu befandt mig i Sengen — blev jeg vækket med stort Spektakel; Døren til mit Sovekammer gik op, Dr. Härtel, hans Broder og Kistner bragte migs. 137en Morgenserenade for følgende Instrumenter: Dr. Härtel: Stor Tromme, R. Härtel: Piccolofløjte, og Kistner: Kukkuk. — Da denne skønne Scene var forbi, blev mig feierlig overrakt en Slobrok, NB. ægte persisk, og jeg stod op af Sengen og trak i Slobrokken. Om Middagen var jeg hos Davids — og om Aftenen var jeg sammen med nogle Bekjendte og gode Venner, altsaa har jeg, som I hører, holdt et ganske lystigt Indtog i det 31te Aar. Mine Vinduer og alle Øl- og Vandglas er fulde af Blomsterbouquetter og ditto Potter med Gratulationer. Concerterne er nu snart til Ende, jeg har 4 tilbage, og er ret glad derover, da jeg har havt en stræng Vinter: det vil sige en varm Vinter; isærdeleshed gav Opførelsen af „Elias“ (et stort Oratorium af Mendelssohn) mig meget at bestille; en Mængde Prøver et Par Maaneder iforveien foruden de sædvanlige Concerter tog al min Tid i Beslag, saa at jeg næsten aldeles intet har arbejdet for mig selv. Nu gaar det til Ende, og jeg haaber i Sommeren at faa en heel Deel bestilt; jeg har faaet en Operatext*), som ikke gefaller mig saa ilde; jeg er temmelig bestemt paa at componere den. — Min nye Sinfonie blev opført for 2den Gang den 10de Januar, med samme Bifald som 1ste Gang. Sidste Torsdag den 24de Februar blev den gamle Sinfonie givet med sædvanlig Spektakel; jeg er voxet saa fast ind i de gode Leipzigeres Hjerter, at de paa ingen Maade vil tillade mig at gaa til Stockholm, hvilket jeg forrests. 138rest en ogsaa har opgivet og afslaaet (ikke af denne Grund alene), men af flere Aarsager, som jeg nærmere mundtlig vil erklære Eder. Concertdirectionen har i denne Anledning givet mig (af egen gode Villie) 200 Daler Tillæg, som jeg finder er meget kjønt gjort af den. Jeg vilde ønske, kjære Forældre, at I var nærværende, naar der spilles nogen af mine Compositioner i Concerterne for at deele min Glæde; jeg bliver altid modtaget med stærk Applaus, naar jeg træder hen for min Pult for at dirigere.

Kjære Fader! jeg beder i det næste Brev til mig at give mig nøjagtig Underretning om følgende Ting, som jeg beder, at Fader vil skaffe sig Besked om hos Weiss. Nemlig 1: Kan jeg, naar jeg kommer til Kjøbenhavn i Begyndelsen af April give en Concert? Eller forbyder Kongens Død og Sørgetiden Concerter? Eller er det maaske paa den Tid ikke fordeelagtigt? 2: Skal jeg, hvis Concerter er tilladte, iforveien lade opfordre det syngende Chorporonale i Musikforeningen at begynde Prøver, førend jeg kommer hjem? Eller er det ikke nødvendigt? 3: Ønsker jeg selv at opføre Comala og min nye Sinfonie og beder derfor d'Herrer Hartmann og Weiss ikke at opføre samme i Musikforeningen. Kjære Fader! jeg ønskede ret snart at vide Besked om disse 3 Punkter; efter min Mening og Dømmekraft synes det mig at være en ret fordeelagtig Tid efter Sørgetiden. hvor der naturligviis hverken har fundet Theaterforesillinger eller andre Forlystelser Sted.

s. 139Jeg beder igjennem Høedt at hilse Nielsen mange Gange. Jeg har tilegnet ham min nye Sinfonie og sender ham i de næste Dage et Exemplar ganske varmt færdig fra Trykkeriet. Lev nu vel! kjæreste Forældre, til vi sees, altsaa forhaabentlig om 5 eller 6 Uger kommer jeg til Kjøbenhavn. Det har glædet mig uendeligt at høre, at Moder holder sig tapper og frisk.

Eders Eder hengivne Søn
NIELS.

Det var det sidste Brev fra Leipzigeropholdet; Gade ilede hjem til sit Fædreland, da det rygtedes, at Krigen mellem Danmark og Tydskland brød ud, i Hamburg saa han Befolkningen jublende hilse Insurgenternes Tropper, og dette Indtryk af Fjendtlighed, som fornyedes under Rejsen op gennem Holsten, smertede ham saa dybt, at han i Grunden aldrig senere forvandt det.

Fra 1848 tog Gade vedvarende Bolig i Kjøbenhavn, Aaret efter blev han Medlem af Musikforeningens Administration, og 1850 overtog han Dirigentposten her, efter at Kapelmester Gläser havde taget sin Afsked. Her fandt han en Virksomhed, hvor han, som han skrev i Brevet den 19de Decbr. 1845 fra Leipzig, kunde „gavne som Musiker“. Det kgl. Theaters Kapel, der hidtil assisterede ved Musikforeningens Concerter, havde nu ikke længer Tilladelses. 140til at medvirke paa Concerter, og Gade begyndte at danne et nyt Musikforenings-Orchester. Det var uøvede og tarvelige Musikere, som han skulde indstudere Beethovens, Mendelssohns og Schumanns Værker med; men han arbejdede med hver især — tog Blæserne hjem med sig og indstuderede Stemmen med dem; tabte ikke Taalmodigheden, selv om Prøver aldeles mislykkedes paa Grund af uforudsete Omstændigheder, og kjæmpede med de forskjelligste materielle Hindringer indtil Indstuderingen naaede et saa godt Resultat, som hans musikalske Samvittighed fordrede.

Medens Gade endnu havde sin Virksomhed i Leipzig, var han under sine Feriebesøg i Kjøbenhavn bleven indført i det Hartmannske Hus. Den ældre, ansete Kunstner modtog sin unge Kollega med stor Hjærtelighed, spillede sine Compositioner for ham, og optog ham i sin Familiekrede, hvis Livlighed og Elskværdighed var bekjendt i hele Kjøbenhavn. Efter flere Aars intime Omgang hjemførte Gade i April 1852 den ældste Datter Sophie som sin Brud.

Samme Aar blev Gade opfordret til at dirigere Gewandhausconcerterne i Leipzig for dette Aars Saison; han

vilde imidlertid kun paatage sig at dirigere den sidste Halvdel, og midt i December drog Gade med sin unge Hustru til Leipzig. Fra dette Ophold eksisterer ingen Breve fra Gade selv, men Sophie Gade var hans „Secretair“, som hun selv kalder sig. Hun skriver ikke alene til sin Fader paa Gades Vegne, men ogsaa tydske Korrespondancers. 141maa hun føre, da hun, som hun skriver hjem, ikke kan holde ud at se disse Breve ligge ubesvarede i saa lang Tid, og Gade er meget optagen. Hendes første Brev til Faderen, dateret Leipzig den 31te December, begynder med, at hun erklærer at være „snydevred“ over endnu intet Brev at have faaet hjemmefra, dernæst beskriver hun en Aften hos Concertmester David, hvor de traf „Kong Liszt“, Joachim, Bülow og „Goethes Bettina“, som hun skriver er „grim som Natten, eller snarere som en Natugle“ og meget usand. Bülow spiller en Fantasi af Liszt over Sommernatsdrømmen, som smerter hende at høre, „lavet til med Sauce af Triller og Løb og, o ve! — Ouverturen til Tannhäuser.“ Den Gang var Wagner endnu ikke almindelig anerkjendt, ikke engang i Tydskland; en tilstedeværende Dame, en god Bekjendt af Liszt, siger nemlig med høj Stemme, da Bülow har endt: „ich finde es abscheulich.“ Saa kommer den første Gewandhausconcert, hvorom hun skriver: „Kl. 6½ var Concerten, nej, saadan som jeg morede mig. Jeg havde været paa Prøven iforgaars og var henrykt; det var heldigt for nhg, da jeg igaar havde en temmelig daarlig Plads i en Loge bag Orchestret. Der er forbeholdt mig den Plads, som Madame Mendelssohn har havt; men jeg foretrak den første Gang at sidde mellem Bekjendte. Concerten begyndte med voldsom Applaus, saasnart Gade satte Fødderne paa Skammelen. Derpaa kom Psalmen af Mendelssohn. — Chor troer jeg, vi synge hjemme ligesaa godt i det mindste.

s. 142Men Orchestret! Ja, jeg var i en Grad henrykt derover ! Det er næsten ikke muligt at begribe, at saamange Mennesker kan spille saadan sammen, man hører, at hver af dem er Musiker; de var alle lykkelige over Gade, han dirigerede ogsaa (med min Taktstok) med en Ild og et Liv, som virkede paa Alle, og Alles Glæde virkede igjen paa ham, han saae lykkelig ud og var det ogsaa, kan Du tro, han siger, han befandt sig som en Fisk, der er kommet i Vandet. — — Da vi kom hjem, laa her et meget venligt Brev til Gade fra Schumann, som fortalte os, de havde opført Frühlings-Phantasien“ i Düsseldorf, Clara Sch. har spillet, det har nok ikke været fiirkantet. — Hilsen fra Gade. — Fra Sondershausen er han til Efteraaret tilbuden en Capelmesterplads, men har afslaaet.“